

HRANOVNICKÝ SPRAVODAJCA

OBECNÉ NOVINY · Číslo 5 · DECEMBER 2009 · Ročník: VII. · NEPREDAJNÉ · WWW.HRANOVNICA.SK

Vážení spoluobčania,

neúprosne plynúci čas nás opäť posunul pred prah najkrajšieho obdobia tohto roka. Áno, opäť sú tu Vianoce. V tomto posvätnom čase, tak ako každoročne, vstupujeme do najkrajších a najsvätejších sviatkov roka. Vianoce a Nový rok sú obdobím radosti, zázrakov a prianí. Každý sa snaží byť s blízkymi, vtedy si viac uvedomujeme silu priateľstva, lásky, úcty a obetavosti. To sú všetky hodnoty, ktoré znamenajú veľa pre každú rodinu. Pre každého z nás je dôležité, aby sa dni naplňali spokojnosťou, ľudskosťou, spolupatričnosťou, osobným uplatnením, dosahovaním vytýčených cieľov.

Prežívanie každých týchto sviatočných chvíľ má niekoľko podôb. Jedna z týchto podôb je chvíľa pokoja, štedrosti, lásky, oddychu a radosti v podobe stretnutia s najbližšími. Žiaľ, vianočné sviatky majú aj smútočnú podobu, a to zo straty a žiaľu za svojimi najbližšími, ktorí zomreli v tomto roku, ale aj v nedávnej minulosti. Viem, že mnohé miesta pri štedrovečernom stole, kde ešte prednedávnom sedávali dedko, babka, otec, matka, manžel, manželka, brat, sestra, syn, dcéra alebo dieťa, ostanú prázdne. Oстане prázdna stolička, neporušený sviatočný príbor, ale v našich myšliach by mali byť s nami. Našich zomrelých a najbližších bude symbolizovať len rozsvietená svieca ako symbol života a smrti.

V mene poslancov obce, zamestnancov obecného úradu, ale aj osobne prajem tu trvale bývajúcim občanom obce šťastlivé a duchaplné vianočné sviatky a do nového roku prajem Vám a rodinám veľa zdravia. Požehnané vianočné sviatky prajem aj našej mládeži a deťom, našim rodákam a našim občanom, ktorí z rôznych dôvodov a povinností nemôžu byť doma. Pozdravujem aj ostatných návštevníkov obce, ktorí tu prežívajú pekné chvíle medzi svojimi najbližšími. Zvlášť pozdravujem našich chorých a osamelých občanov, či sú teraz v nemocniciach alebo doma sami.

Zaželajme si navzájom nádherné Vianoce a pokoj v duši nech sa udrží aj po celý budúci rok.

starosta obce

Informujeme

• Počas Vianočných sviatkov budú pracovníci obecného úradu čerpať dovolenku. Z uvedeného dôvodu od 24. decembra 2009 do 3. januára 2010 bude obecný úrad zatvorený. V novom roku sa začne pracovať 4. januára 2010 o 7.30 hodine. Mimoriadne matrice udalosti je potrebné nahlásiť p. Viere Gajanovej na číslo 0905 841 154.

• Obec v spolupráci s obcami mikroregiónu Pramene vyhotovila nástenný kalendár. Tento kalendár na obecnom úrade obdrží prvých dvesto platiteľov v roku 2010:

a) občania obce za zakúpenie dvoch etikiet s hodnotou jednej 1,85 € na každú osobu v domácnosti

b) záhradkári z Dubiny pri hotovostnom zaplatení dane z nehnuteľnosti za rok 2010

• 27. novembra 2009 došlo k podpísaniu zmluvy medzi Rímskokatolíckou cirkvou farnosťou Hranovnica, zastúpená administrátorom farnosti Mgr. Jozefom Fernezom a obcou Hranovnica, zastúpená starostom obce. Touto zmluvou obec odkúpila od farnosti pozemok o výmere 22 489 m² za 172 774,46 € (5 205 000 Sk), ktorý použije na vytvorenie stavebného obvodu Za cintorínom. Po úhrade vystavenej faktúry je na Katastrálnom úrade v Poprade podaný návrh na vykonanie zmeny vlastníka.

• Vianočný stolnotenisový turnaj sa uskutoční v sobotu 9. januára 2010 so začiatkom o 8.00 hodine v priestoroch základnej školy a veľkej zasadačky obecného úradu. Záujemcovia o tento turnaj sa môžu prihlásiť u sporiadateľovi Mariánovi Gajanovi na tel. čísle 0905 941 468.

• Folklórny súbor Lúčka pozýva veriacich, ale aj občanov na večerné vystúpenie, ktoré bude pred rímskokatolíckym kostolom v Štedrý deň o 23.00 hodine. Takto chce súbor oživiť vianočnú atmosféru v obci a nadviazať na staré tradície, keď deti zaspievajú koledy a starší vystúpia s betlehenskou hrou.

• Upozornenie: Daňovník, u ktorého nastali zmeny skutočnosti rozhodujúce na vyrábanie dane z nehnuteľnosti k 31. decembru 2009, je povinný podať daňové priznanie do 31. januára 2010.

• Najbližšie zasadnutie obecného zastupiteľstva sa bude konať 26. februára 2010.

Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

V druhom polroku 2009 sa uskutočnilo celkom šesť zasadnutí obecného zastupiteľstva, z toho dve boli mimoriadne.

Tridsiate zasadnutie sa konalo 31. júla 2009. Na tomto zasadnutí zastupiteľstvo sa uznieslo na Všeobecne záväznom nariadení (VZN) Obce Hranovnica č. 2/2009 o poskytovaní sociálnej služby-stravovanie dôchodcov. Na základe toho VZN a na základe podanej žiadosti sa bude dôchodcom prispievať na jednu stravnú jednotku 0,50 € resp. 0,30 € podľa výšky dôchodku a ostatného príjmu. Dôležitým bodom programu bola voľba hlavného kontrolóra obce. Zastupiteľstvo v súlade s § 18 odst. 1 zákona č. 369/1990 Zb. do funkcie hlavného kontrolóra obce bol zvolený Ing. Martin Orolin so začiatkom funkčného obdobia od 1. augusta 2009. Prerokoval sa aj návrh Rímskokatolíckeho farského úradu o odpredaji pozemkov pre stavebný obvod Za cintorínom. Poslanci schválili návrh, ktorý znel: 8,30 €/m² za stavebné parcely na rodinné domy a 4,98 €/m² za parcely pre vytvorenie ochranného pásma.

Mimoriadne tridsiate prvé zasadnutie sa konalo 9. septembra 2009. Hlavným bodom programu bolo predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok v rámci výzvy ROP-4.1za účelom realizácie projektu „Revitalizácia centra obce Hranovnica. Tento projekt rieši revitalizáciu parku pri Delta bare a časť Hviezdoslavovej ulice od evanjelického kostola až k mostu pri bare. Financovanie obce by predstavovalo 5% z celkových nákladov 710 019 € t.j. 35 500,95 €. Na tomto zasadnutí bola zamietnutá žiadost materskej školy obec na náter vonkajšej brizolitovej fasády.

Tridsiate druhé zasadnutie sa konalo 25. septembra 2009. Na tomto zasadnutí sa prerokovala sťažnosť záhradkárov z Dubiny, ktorí prostredníctvom Okresného výboru Slovenského zväzu záhradkárov v Poprade požadovali:

- poskytnutie výpomoci pri oprave ciest v záhradkáckych osadách,

- zastúpenie záhradkárov v komisii pri stanovení výšky dane na rok 2010,

- oslobodenie dane držiteľov preukazu občana s ZŤP,

- zjednotenie výšky dane pre občanov a záhradkárov.

Na zasadnutí sa prerokovala aj sťažnosť občanov na používanie alkoholických nápojov na verejnom priestranstve.

Mimoriadne tridsiate tretie zasadnutie obecného zastupiteľstva sa konalo 23. októbra 2009.

Jediným bodom programu bolo zabezpečenie osláv 50. výročia otvorenia budovy základnej školy. Poslanci schválili udelenie ocenení, a to Cenu

obce a Cenu starostu obce pedagogickým pracovníkom za pedagogickú činnosť v obci. Taktiež schválili finančný príspevok vo výške 1 470 € na zakúpenie upomienkových predmetov a pokrytie nákladov na vydanú knižnú publikáciu.

Tridsiate štvrté zasadnutie sa konalo 20. novembra 2009, na ktorom sa prerokovalo opätovné upozornenie mesta Poprad na ukladanie odpadu občanmi našej obce do nádob určených pre občanov bytových domov mesta. Na zasadnutí sa schválilo

úprava rozpočtu obce na rok 2009. Riešila sa sťažnosť občanov na túlavých psov a vytváranie skládok stavebného materiálu na ceste pri oplotení PD.

Tridsiate piate zasadnutie sa konalo 11. decembra 2009. Po prerokovaní sa schválil rozpočet obce na rok 2010. Obecné zastupiteľstvo sa uznieslo na VZN o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov. Prerokovala sa Lokálna stratégia komplexného prístupu a schválila sa partnerská zmluva medzi obcou a občianskym združením Tatravia.

Rozpočet obce na rok 2010 schválený

Veľmi dôležitým bodom rokovania na tridsiatom piatom zasadnutí obecného zastupiteľstva bolo prerokovanie návrhu rozpočtu obce na rok 2010. K predloženému návrhu bolo finančnou komisiou a hlavným kontrolórom obce vznesených jedenásť pozmeňujúcich pripomienok.

Z týchto pripomienok poslanci po prerokovaní neakceptovali päť.

V predložennom návrhu neboli zapracované stavebné akcie. Starosta obce požadoval od poslancov predložiť rozpísanie položky rezerva

vo finančnej čiastke 203 777 €. Na základe tejto požiadavky navrhol poslanec Stanislav Palguta zapracovať do rozpočtu stavebnú akciu Dokončenie opráv budovy na prízemí futbalového štadióna. Tento návrh bol aj schválený.

Poslanci po zapracovaní schválených pripomienok schválili rozpočet obce na rok 2010 ako vyrovnaný, keď príjmová a výdavková časť je v čiastke 1 191 477 €.

V tomto bode rokovania taktiež sa schválil programový rozpočet na rok 2010 a prerokoval sa rozpočet na rok 2011 a 2012.

Stop konzumácii alkoholu na verejnosti

Prvým januárom 2010 bude v obci zakázané piť alkohol na verejnosti. Rozhodli o tom poslanci na tridsiatom piatom zasadnutí obecného zastupiteľstva, ktoré sa konalo 11. decembra 2009, keď sa uzniesli za prítomnosti siedmich poslancov na Všeobecne záväznom nariadení (VZN) Obce Hranovnica č. 1/2010 o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov.

Toto VZN upravuje podmienky obmedzenia alebo zákazu predaja, podávania a používania alkoholických nápojov na území obce Hranovnica a jeho cieľom je utvárať a chrániť zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, najmä detí a mládeže.

Od piatej rána do tretej rána druhého dňa sa nebude môcť piť na uliciach, parkoch, námestiach, miestnych komunikáciách, chodníkoch, zastávkach autobusovej dopravy a ďalších verejných miestach, ktoré sú verejne prístupné a možno ich obvyklým spôsobom používať

na území obce. Podľa schváleného VZN tento zákaz neplatí pri verejných kultúrnych, spoločenských, športových, predajných a turistických podujatiach, na ktorých organizácii sa obec podieľa, organizuje alebo na ich organizovanie vydalo súhlas. Zákaz neplatí ani pre svadobčanov a svadobných hostí zúčastnených na obrade v blízkom okolí obradnej miestnosti a kostolov. Blízke okolie pre účely uvedeného VZN je priestor do vzdialenosti 20 metrov.

Prijatím tohto VZN sa reagovalo na sťažnosti občanov, ktorí

kritizovali pitie alkoholu v parku, pred obecným úradom a v jesennom období pri štátnej ceste. O kontrolu verejného abstínovania sa budú starať poverení zamestnanci obce, členovia komisie verejného poriadku a policajti obvodného oddelenia.

Za pitie alkoholu na verejnosti sa môže udeliť občanovi pokuta do výšky 33 €. Za porušenie zákazu maloletou osobou

môže byť pokuta udelená zákonitému zástupcovi.

Je dôležité, aby sa VZN uplatnilo v praxi, a tak vytváral zdravý spôsob života občanov v obci.

Po odchyte sa stav veľmi nezmenil

Aj na podnet poslancov na tridsiatom štvrtom zasadnutí obecného zastupiteľstva, keď bola vznesená sťažnosť občanov na tulačských psov v obci, sa koncom novembra vykonal plánovaný odchyt psov. Pri tejto akcii bolo odchytených 28 psov.

Odchyt psov sa vykonal nielen na uliciach obce, priedomí rodinných domov. Niektorým občanom, ktorí nemali zaplatenú za psa daň, bol odchyt vykonaný aj na samotnom dvore. Odchytom sa zlepšili podmienky občanov hlavne v rómskej osade. Pri tejto akcii sa však nepodarilo vykonať odchyt všetkých psov, pretože hneď na druhý deň ráno ich bolo vidieť znova v priestore pred nákupným strediskom Jednoty a základnou školou.

Takýto odchyt je veľmi náročný, pretože aj zviera dokáže vycítiť nebezpečie a snaží sa ukryť. Taktiež to zatažuje obecnú pokladnicu, veď za odchyt psov v tomto roku sa zaplatilo 1 064,49 €.

Čo sa očakáva od majiteľov štvornohých miláčikov v roku 2010? Majiteľ alebo držiteľ sa stáva daňovníkom, ktorého povinnosťou za zdaňovacie obdobie 2010 je zaplatiť daň za psa do 31. januára 2010 bez jej vyrubenia. Podľa § 12 odst. 1 VZN č. 1/2009 je sadzba 5 € za jedného psa. Najbližší termín odchyty psov sa plánuje vo februári 2010. Pri tomto odchyte sa však už bude uplatňovať aj zákon č. 511/1992 Zb. o správe poplatkov, podľa ktorého daňovníkom, ktorí neuhradili daň za psa, bude uložená pokuta. Taktiež pohyb voľne pohybujúceho sa psa po obci bude považovaný za priestupok. S držiteľom psa sa začne správne konanie a uloží pokuta.

Obec tentoraz bez poslanca VÚC

V novembri sa konali v poradí už tretie voľby. V týchto voľbách sme volili poslancov za obvod Poprad do vyššieho územného celku (VÚC) Prešovského samosprávneho kraja. Taktiež sa volil župan nášho kraja.

Na týchto voľbách sa v našej obci zúčastnilo 399 voličov, čo predstavuje 20,77 percentnú účasť. Medzi kandidátmi v týchto voľbách sme mali aj dvoch našich občanov.

Vojtech Šarišský s počtom hlasov 148 skončil v obci síce na prvom mieste, no vo volebnom obvode Poprad z celkového počtu 63 kandidátov až na 54. mieste.

Ďalší náš kandidát vo voľbách PhDr. Peter Roth PhD. vo volebnom obvode Poprad s počtom 648 hlasov skončil na 36. Mieste. V obci mu dali voliči 105 hlasov a skončil na treťom mieste, keď pred ním bol ešte Jozef Beňo s 130 hlasmi.

V prvom kole na predsedu VÚC v obci získal najviac 100 hlasov kandidát koalície KD-H-SDKÚ Ján Hudacký. Na druhom mieste s počtom hlasov 76 skončil Peter Chudík.

V druhom kole volieb bola účasť v obci ešte nižšia, keď k volebným urnám prišlo 19,22 percent voličov. Ján Hudacký síce získal v obci zasa najviac hlasov, no po sčítaní výsledkov v kraji predsedom kraja na volebné obdobie 2009 až 2013 sa stal Peter Chudík.

V najbližších rokoch volebný obvod Poprad, do ktorého patrí aj naša obec, nás budú zastupovať poslanci, ktorí boli opäť zvolení a to Milan Baran, Michal Sýkora, Jozef Mezovský, Stanislav Kubašský, Štefan Kubík a novozvolení Anton Danko, Alžbeta Havrančíková a Rudolf Abrahám.

Vzdelávanie poľnohospodárskych pracovníkov

Poľnohospodárstvo je jedno z odvetví, kde najdlhšie pretrvávajú tradičné postupy práce. Zavádzaním inovácií, nových metód riadenia a technológií v poľnohospodárskych podnikoch pre zvýšenie ich efektívneho hospodárenia je nevyhnutné zamestnancov týchto podnikov prostredníctvom ďalšieho vzdelávania oboznámiť s modernými teoretickými poznatkami z oblasti zvyšovania kvality a hospodárenia výroby a praktickými zručnosťami pri využívaní nových technológií zavedených v jednotlivých podnikoch.

Nezisková organizácia Nové smery začala 1. júna 2009 realizovať schválený projekt „Správna farmárska prax pri výrobe

a prvotnom ošetrovaní surového kravského mlieka“ v rámci Programu rozvoja vidieka SR 2007 - 2013, opatrenie 1.6 Odborné vzdelávanie a informačné aktivity, na realizáciu ktorého získala nenávratný finančný príspevok z Európskej únie z fondu EPFRV vo výške 72 540,25 EUR.

Projekt chce svojimi aktivitami priblížiť možnosť ďalšieho vzdelávania ľuďom žijúcim a pracujúcim v obciach. Vzdelávacie aktivity projektu sa realizujú pre päťdesiatich pracovníkov poľnohospodárstva z PD Šuňava, Zemedar s.r.o, Poprad - Stráže, La Terra Poprad, PD Mlynica, Švábovce, PD Spišské Bystré a PD Hranovnica. Z PD Hranovnica je do vzdelávania

zapojených šesť zamestnancov: Jozef Zelina, Anna Rusnáková, Ludmila Pustovková, Milada Fašková, Mária Sýkorová a Božena Luščíková.

Títo zamestnanci pri svojej každodennej práci často využívajú nové technológie (moderné technológie v dojárnach, automatické dávkovanie krmných zmesí, linky na uskladňovanie krmiva, atď.), ktorými sa majitelia poľnohospodárskych družstiev snažia zvýšiť produktivitu práce. Z uvedených dôvodov je nevyhnutné poskytnúť tejto cieľovej skupine možnosť ďalšieho vzdelávania v oblasti poľnohospodárstva, a tak zabezpečiť ich vzdelanostný rast a možnosť udržať sa na trhu práce.

Zber odpadu počas Vianoc a v roku 2010

Zber komunálneho odpadu bude obec zabezpečovať aj v roku 2010 vlastnými pracovníkmi s vlastným zberným vozidlom. Pre povinnosti niektorých zamestnancov v januári 2010, ale aj počas Vianočných sviatkov, sa zber upravuje takto:

- utorok 29. decembra 2009
- štvrtok 7. januára 2010
- štvrtok 21. januára 2010

Od februára 2010 sa zber komunálneho odpadu bude vykonávať v utorok v nepárny týždeň.

Takže vo februári sa prvý zber uskutoční 2. februára 2010.

V tomto roku bude pokračovať množstvový zber. Etikety pre odpad o objeme 15 litrov, 30 litrov, 60 litrov a 110 litrov si môžete zakúpiť podľa vlastného zväzovania na obecnom úrade v úradných hodinách u p. Rothovej.

Zber triedeného odpadu: plastov, kovových obalov, skla, papiera, VKM, elektroodpadu, nebezpečného odpadu má obec na rok 2010 zmluvne zabezpečené s firmou Brantner, s.r.o., Poprad. Táto firma ešte

v tomto roku 31. decembra vykoná zber papiera a VKM. Aj v novom roku ostáva zberným dňom štvrtok, keď zber plastov a kovových obalov sa bude vykonávať raz mesačne a zber skla, papiera a VKM raz za dva mesiace. Cez letné mesiace júl a august sa zber plastových fliaš zvýši na dvakrát za mesiac. Výnimkou zberného dňa t.j. štvrtku je zber:

- skla v piatok 8. januára 2010
- plastov v piatok 9. apríla 2010

• skla v piatok 17. septembra 2010

• plastov v piatok 19. novembra 2010

Zber elektroodpadu je plánovaný vykonať dvakrát v roku, a to v vždy v sobotu 5. júna 2010 a 6. novembra 2010. Aj zber nebezpečného odpadu sa vykoná dvakrát v roku. Prvý zber bude od 5. do 10. mája 2010. Druhý zber sa vykoná od 18. do 23. októbra 2010. Zber elektroodpadu a nebezpečného odpadu ešte v čase realizácie sa vyhlási v obecnom rozhlase.

Obec plánuje v roku 2010 vykonať dvakrát aj zber starého textilu. Prvý zber od 12. do 18. apríla a druhý zber od 18. do 23. októbra 2010. V týchto termínoch sa vykoná aj zber objemového a stavebného odpadu, keď pri obecnom úrade sa pristaví veľkoobjemový kontajner.

Spolu s týmto číslom obecných novín Vám bude distribuovaný aj kalendár zvozu druhotných surovín na rok 2010, ktorý bude vykonávať firma Brantner. Na tomto kalendári sú uvedené aj telefónne čísla, na ktoré sa v prípade nejasnosti prípadne pripomienok môžete kontaktovať.

Aj v nastavajúcom roku 2010 rešpektujeme požiadavku správneho separovania odpadu.

Nedávajme pracovníkom firmy Brantner podnet k tomu, aby nám pre zlé separovanie ostali vrecia po zbere pred záhradkou.

Prípadné zmeny zberu komunálneho odpadu, ale aj separovaného zberu v roku 2010, sa taktiež vyhlásia v obecnom rozhlase a usmernenie v priebehu roka dostanete aj na obecnom úrade u p. Rothovej na tel. čísle 788 3306 a u p. Gajanovej na tel čísle 788 3276.

Realizácia projektu „Obec ako líder v rozvoji regiónu“

Naša obec je členom Regionálneho vzdelávacieho centra (RVC) so sídlom v Štrbe. Predmetom činnosti RVC je organizovanie vzdelávacích aktivít pre obce a mestá vo vymedzenej územnej pôsobnosti s cieľom:

- organizovanie vzdelávania z dôvodu príslušných legislatívnych zmien
- aplikácia právneho poriadku v praxi
- vytvorenie informačného a poradenského systému
- podporovanie spolupráce jednotlivých obcí a iných subjektov
- zabezpečenie odborného a osobného rastu volených predstaviteľov obce, zamestnancov obce a ich partnerov

Týchto jednoduchých vzdelávacích aktivít sa počas roka zúčastňujú aj zamestnanci nášho obecného úradu, aby si zabezpečili jednak odborný a osobný rast, ale aj zaviedli do praxe príslušné legislatívne zmeny.

Od novembra tohto roku šiesti zamestnanci obecného úradu spolu so zamestnancami obecného úradu Spišského Štiavniku a Hrabušíc navštevujú školenie v rámci projektu „Obec ako líder v rozvoji regiónu“. Tento projekt realizuje mimovládna organizácia Ludia a voda vďaka podpore

Európskeho sociálneho fondu poskytnutím nenávratného finančného príspevku vo výške 245 493,29 € v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia.

Cieľom projektu je príprava zamestnancov samosprávy na aplikáciu inovatívnych poznatkov a stratégií pre zefektívnenie výkonu verejných služieb v oblasti sociálneho a hospodárskeho rozvoja územia. V rámci realizácie aktivít bude okrem 5 vzdelávacích modulov vypracovaných aj osem strategických materiálov pre potreby dotknutých obcí.

Základným cieľom projektu je zvýšenie kvalifikácie ľudských zdrojov v snahe zvýšiť predpoklady udržania si pracovného miesta, resp. zvýšiť potenciál pre uplatnenie sa na trhu práce i v iných oblastiach a činnostiach. Prostredníctvom aktivít projektu dosiahne zefektívnenie činnosti poskytovaných služieb prostredníctvom optimalizácie organizačnej štruktúry a štruktúry vykonávaných činností, komunikácie a riadenia, čím sa odstráni neflexibilita komunikácie a zlyhávajúce organizácie činností.

O doterajších poznatkoch pri realizácii projektu „Obec ako líder v rozvoji regiónu“

pracovníčka obecného úradu p. Valušová nám povedala: „Zúčastňovať sa na tomto projekte je veľmi náročné z časového hľadiska. Jeden deň školenia v týždni nám chýba v práci, a tak to musíme dohnať neplatenými nadčasmi. Som však rada, že som získala lepšiu zručnosť s počítačom, ktorú budem môcť využiť v práci. Dostali sme aj určité usmernenia, ako zlepšiť komunikáciu s občanmi. Absolvovanie tohto školenia sa určite odzrkadlí v poskytovaní lepších služieb na obecnom úrade.“

Spokojnosť s projektom vyjadril aj starosta obce, ktorý uznáva vysokú záťaž na pracovníčky obecného úradu. Prínos pre obec by mala byť značná. Prostredníctvom aktivity v tomto projekte zamestnanci získajú odbornosť a zručnosti v spoznaní procesov v regionálnom rozvoji životného cyklu územia a schopnosť včas, kvalifikovane a efektívne zachytiť rozvojové impulzy a zrealizovať ich, čím sa potenciál obce vďaka ľudským zdrojom posunie za hranicu vykonávaných originálnych kompetencií.

Miestom realizácie tohto projektu je Obecný úrad v Spišskom Štiavniku a jeho realizácia potrvá až do 31. januára 2010.

Nechajme sa obohatiť Vianocami v pravom zmysle

Okolitý svet a médiá nám podsúvajú Vianoce s časovým predstihom únavnými nekonečnými reklamami, bohatými a pestrofarebnými malichernosťami, ktoré sa vptávajú do hĺbín našich bytostí. Sme presýtení a znechutení ich vtieravosťou natolko, že ich duch vyprchá skôr než príde.

Nezdá sa Vám, milí veriaci, že Vianociam dávame úplne iný zmysel, ako v skutočnosti v sebe nesú? Ich podstatu sme zatlačili do kúta, povymetali omrvinky a im sme pripísali hĺbku, povýšili na jadro. A im sa odovzdane a křčovito venujeme. Čo všetko, koľko času a financií sa skrýva za ich vumeľkovanou prípravou.

Darčekom sme pripísali enormnú hodnotu. A pritom zabúdame, že ako kresťania nemáme povinnosť obdarovať, ale stať sa darom. Nielen chvíľkovým, štedrovečerným, ale celoročným, celožitvým. Dať zo

seba blízkym i vzdialeným to najlepšie, čo Boh do nás vložil, čo z nás vyprofiloval. Pri balení darčiekov minieme hory elegantného papiera, kilometre pozlátených nití a svoju vlastnú energiu, o ktorej ešte nevieme, či nájde súzvuk dávajúceho s obdarovaným. No jediný, kto prináša dar, je Kristus. Lepšie povedané sám sa stáva darom. A my sa tvárimo, ako by sme o tom nevedeli, alebo ho skôr ignorovali. Na druhej strane veľmi ochotne zabaľujeme, vybalujeme a staviame na obdiv svoje malé darčeky. Tak zadúšame Dar pod hroma-

du farebného papiera, hračiek, malicherných drobností a všakovakého haraburdia.

Je len na nás, či na sebe necháme zapôsobiť lacný vonkajší trik Vianoc, alebo či zmeníme ich scenár v hĺbke svojej duše. Ako to dosiahneme? Majme odvahu zahľadiť sa do čistého Božieho slova ako do zrkadla

a v ňom nájdime prostotu Vianoc. Rozoberme tie naše teatrálné Vianoce, nájdime Vianoce autentické a vráťme im to, čo im patrí. Nechajme sa obohatiť Vianocami v pravom zmysle. Darom Krista so všetkým, čo ponúka hriešnemu a omilostenému človeku v čistote Božieho slova.

Rodinná liturgia pri štedrovečernom stole

Na stole sa zažne svieca.

Úvod: V mene Otca i Syna i Ducha Svätého. Dnes oslavujeme Vianoce – sviatky narodenia nášho Pána. Ježiš sa narodil, aby priniesol dobro, lásku a pokoj do našej rodiny. V túto chvíľu zavítal aj k nám.

Evanjelium: Započúvajte sa do slov Evanjelia podľa Lukáša (2,1-14)

„V tých dňoch vyšiel rozkaz od cisára Augusta vykonať súpis ľudu po celom svete. Tento prvý súpis sa konal, keď Sýriu spravoval Kvírinus. A všetci šli dať sa zapísať, každý do svojho mesta.

Vybral sa aj Jozef z galilejského mesta Nazaret do Judey, do Dávidovho mesta, ktoré sa

volá Betlehem, lebo pochádzal z Dávidovho domu a rodu, aby sa dal zapísať s Máriou, svojou manželkou, ktorá bola v požehnanom stave.

Kým tam boli, nadišiel jej čas pôrodu. I porodila svojho prvorodeného syna, zavinula ho do plienok a uložila do jasiel, lebo pre nich nebolo miesto v hostinci.

V tom istom kraji boli pastieri, ktorí v noci bdeli a strážili svoje stádo. Tu zastal pri nich Pánov anjel a ožiarila ich Pánova sláva. Zmocnil sa ich veľký strach, ale anjel povedal: „Nebojte sa. Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude patriť všetkým ľuďom: Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán. A toto vám bude znamením: Nájdete dieťatko zavinuté do plienok a uložené v jasiach.“

A hneď sa k anjelovi pripojilo množstvo nebeských zástupov, zvelebovali Boha a hovorili: „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“

Pieseň: Tichá noc.

Aby sme si Božie slovo vierou privlastnili, vyznajme spoločne svoju vieru: *Verím v Boha ...*

Modlitba detí:

Ďakujem, Otče milý,
vo vianočnej slávnej chvíli,
za to, že sme mohli zas
dožiť tento svätý čas.

Že môžeme oslavovať,
Krista Pána zvelebovať
dnes v deň Jeho narodenia,
v deň záchranu a spasenia.

Príjmi, Pane, naše chvály,
hoc nás je len hlúčik malý,
ale hlúčik, čo ťa ľúbi
tak, ako málokto z ľudí!

Chvály, prosby a poďakovania: (každý člen rodiny vysloví chválu, poďakovanie alebo prosbu za rodinu, priateľov...)

Ďakujeme Ti, že si sa nám opäť dal dožiť sviatkov Jeho narodenia a prosíme, odpusť nám všetko, čím sme sa previnili proti Tebe a proti našim blízkym.

Na záver prosieb: *Otče náš...*

Mária, Ty si Matkou narodeného Božieho Syna. Celá naša rodina Ťa chce pozdraviť. Zdravas, Mária...

Môže nasledovať modlitba za zosnulých v rodine. *Odpočinitie večné...*

Sláva Otcu...

Milosť nášho Pána, Ježiša Krista, a láska Božia i spoločenstvo Ducha Svätého nech je s nami všetkými. Amen. (*Členovia rodiny si navzájom zaželajú požehnané sviatky.*)

Požehnanie jedla: *Požehnaj, Bože, toto jedlo, nám na úžitok a Tebe na chválu. Prosíme Ťa, Pane, buď častým hostom v našom dome a daj, aby sme boli hodní darov, ktorými si nás obdaroval.*

Vinš:

Vinšujem Vám
v tieto slávne sviatky
Krista Pána narodenia,
aby Vám dal Pán Boh
šťastia, zdravia,
hojného božského požehnanie
a po smrti kráľovstvo nebeské!
Pochválený buď Ježiš Kristus!

Prezentácia pozostalosti našich predkov zostáva živá

Prítomnosť trvá údajne necelú sekundu. Všetko pred jej uplynutím je budúcnosť, všetko po jej uplynutí sa stáva minulosťou. Minúty, hodiny, dni, roky a storočia z nej robia krásne bludisko, v ktorom sú ukryté korene každého z nás, história našej obce, národov. Ak chceš poznať minulosť svojej obce, pozorne prečítaj nasledujúce články o univerzitnom profesorovi Josephovi Edmundovi Johanesevi Habovskom a komorníkovi bulharského cára Ferdinanda Coburgského Jozefovi Habovskom. Stranu pripravil PhDr. Peter Roth PhD.

Bola polovička júla tohto roku, keď nás zastihla smutná správa, že v Kanade 12. júla zomrel profesor Windsorskej univerzity v Ontáriu Joseph Habowský.

Joseph Edmund Johan Habowský sa narodil v Coburgu 27. septembra 1928. Mal dve sestry Zuzanu a Martu, ktoré sa obe narodili v Hranovnici. Zuzana sa narodila 4. 11. 1920, zomrela 22. 2. 1997 a Marta sa narodila 5. 1. 1926 a zomrela 27. 1. 2003. Otec súrodencov Jozef Habovský pochádzal z Hranovnice a matka Júlia rodená Pekarčíková z neďalekého Spišského Bystrého.

Bol aktívny vo výskume ľudských a zvieracích buniek svetelným a elektrónovým mikroskopom. Publikoval viac ako 100 článkov a kapitol v knihách, zúčastňoval sa vedeckých konferencií. Získal tri patenty a jednu obchodnú značku. Za svoju prácu bol ocenený národnými a medzinárodnými oceneniami. Okrem iných to bolo Stichelové zlaté ocenenie v roku 1974, ktoré mu udelila Americká pedikúrna spoločnosť. Rok predtým mu udelila ocenenie za najlepšiu prednášku. V roku 1991 získal cenu 3M za výnimočnosť pri vyučovaní a ďalšie ocenenia za prínos v univerzitnom vzdelávaní.

Medzinárodná spoločnosť pre vývoj alternatívneho vzdelávania mu udelila ocenenie IS-ETA za prínos pre spoločnosť, ktoré sa udeľuje výnimočným učiteľom za výnimočné prínosy do vzdelávania, ktorú získal ako jeden zo šiestich individuálne ocenených osobností.

V roku 2003 zavítal do Hranovnice, kde si prišiel pozrieť nielen kraj, z ktorého pochádzali jeho rodičia a starí rodičia, ale mal aj iný dôvod, ktorý ho pod Tatry priviedol.

Skutočnosť, že po smrti jeho dvoch sestier zostal posledným potomkom svojho rodu. Sestra

Zuzana zomrela slobodná, sestra Marta zomrela bezdetná a ani Joseph s manželkou Joyce rodenou Atkinson nemali deti. Zostala mu teda nezodpovedaná otázka, čo s dedičstvom po otcovi? Sám si dal na ňu odpoveď: ak zostane v Kanade, tak sa niekde stratí, ale keby sa u mu ho podarilo odovzdať niekde na Slovensku, tak je možnosť, že sa pozostalosť jeho otca zachová aj pre ďalšie generácie.

Myslím, že v ňom vyvolala úprimné potešenie informácia, že obec Hranovnica v novembri 2002 odkúpila od Podtatranského múzea v Poprade bývalú modrotlačiarensku dielňu Elemíra Montška s úmyslom zriadiť v nej múzeum modrotlačie. Úmysel sa však nepodarilo zrealizovať a objekt, z ktorého bol inventár prevezený do popradského múzea, kde sa

stal súčasťou jeho zbierok, postupne chátra.

Profesor Habowský zopakoval viackrát svoju návštevu obce, kým dospel k presvedčeniu, že zveriť pozostalosť svojho otca tunajšiemu múzeu bude správnym rozhodnutím. Koniec-koncov, otec tiež pracoval ako múzejník. V článku R. Holeca Kráľovský komorník zo Spiša sa môžeme dočítať, že komorník Habowský dostal za svoje služby viacero ocenení a darov. Citujem: „... zlaté manželové gombíky ozdobené drahými kameňmi a pri narodení syna retiazku. Medzi darmi nájdeme tiež vreckové hodinky od talianskeho kráľa

Viktora Emanuela, medaily, ale aj cárovu kameru a vypchatého vtáka – tetrova, ktorému Ferdinand pripisoval veľký magický význam.“

Z týchto vecí sa do Hranovnice dostal tetrov, zlaté vreckové hodinky, ale napríklad aj obrúčky oboch manželov, cestovné tašky, zbierka známok, časť korešpondencie a aj niekoľko poľovníckych trofejí nielen zo slovenských lesov, ale aj zo zahraničia.

Takto sa bývalý komorník bulharského cára po rokoch opäť vracia do rodnej obce a myšlienka prezentácie jeho pozostalosti zostáva naďalej živá.

Komorník bulharského cára pochádzal z Hranovnice

Otec Jozepha Habowského - Jozef Habovský bol komorníkom bulharského cára Ferdinanda Coburgského. Narodil sa v Hranovnici 4. 8. 1894. Tu sa zoznámil aj s bulharským cárom, do ktorého služieb vstúpil ako pätnásťročný. Napriek tomu, že ho lákalo lesníctvo, po nástupe k práci u bulharského cára sa už k lesníctvu nedostal a stal sa cárovým komorníkom.

Bulharský cár často navštevoval svoje kaštiele a poľovnícke revíry nachádzajúce sa okolo nich. Z miestnych obyvateľov si vyberal aj služobníctvo, ktoré v týchto kaštieloch pracovalo. Medzi nimi bol aj Jozef Habovský, ktorý sa od svojho pána už nikdy neodlúčil, i keď často býval vo svojom dome v Hranovnici

V službách bulharského cára vytrval až do jeho smrti v roku 1948. Po smrti svojho pána zostal v Coburgu, kde sa živil ako pracovník tamojšieho prírodovedného múzea. Zomrel 27. 4. 1979.

Ferdinand Coburgský, ktorému robil Jozef Habovský komorníka, patril do rodiny Coburgovcov, ktorá tvorila vetvu saského kniežacieho rodu Vettinovcov a vládli v Sachsen-Coburg-Gothajskom kniežatstve. Jeden z jej členov, Ferdinand Juraj si v roku 1827 zobral za manželku Máriu Antóniu, jedinu dcéru Antona Koháryho, vtedajšieho majiteľa panstiev Čabraď, Muráň, Sitno a tiež železiarskych podnikov na Horehroní. Tým získali nielen majetky, ale aj rozsiahle poľovnícke revíry. Na sklonku 19. storočia spravoval železiarske podniky Filip Coburgský, starší brat Ferdinanda. Ferdinand, ako priateľ spišského biskupa Pavla Smrecsányiho, si po jeho smrti prenajal od biskupa Alexandra Páravyho vilu, ktorú biskup Smrecsányi postavil na Hranovnickom Plese v roku 1896, taktiež mu patril aj kaštieľ na Pustom Poli (dnes v katastri obce Telgárt), ktorý postavil Ferdinand Coburgský v roku 1839 a v roku 1909 dal postaviť

ďalší kaštieľ na Smrečínach nad obcami Spišské Bystré a Kravaný. Koncom 19. storočia začali jeho ľudia budovať elegantný lovecký zámok na Prednej Hore pri Muránskej hute.

Princ Ferdinand sa v roku 1887 ujal vlády v Bulharsku. V roku 1908 vyhlásil Bulharsko za nezávislé a seba za bulharského cára. Nikto by nebol veril, že tento princ urobí z Bulharska, napriek všetkým balkánskym krízam, moderný štát, ktorý sa ešte dnes žíví zo základov, ktoré tam položil.

Po jeho abdikácii v roku 1918 na bulharský trón nastúpil jeho najstarší syn Boris III. (1894 – 1943), ktorý sa ujal vlády s plnou zodpovednosťou a získal si priazeň a uznanie bulharského ľudu. Po skončení druhej svetovej vojny boli komunistami z Bulharska vyhnaní a až po zmene zriadenia sa syn Borisa III. Simeon II. vrátil späť do bulharskej politiky. Ďalší členovia rodiny Coburgovcov dodnes žijú v Madride.

Kedy a ako sa začalo s výstavbou novej budovy školy sa môžeme dočítať aj v kronike školy, kde sa uvádza: „19. júna 1958 bol v dedine veľký rozruch. V ranných hodinách do dediny sa dovalil veľký báger. Už teraz začali občania veriť, že s postavením novej budovy školy sa myslí vážne. Okolo 9. hodiny začal ryptať prvý raz zem na mieste, kde má byť suterén školy. Mnohí ľudia obdivovali prácu, lebo tá sa celkom darila. Dve nákladné autá zem odvážali, lenže nie dlho. Radosť z tváre bagristu zmizla, lebo asi po dvojhodinovej práci sa polámalo ozubené koliesko, takže báger bol vyradený.“ V kronike môžeme ďalej čítať, že práce na výstavbe budovy pokračovali veľmi intenzívne. Vo výstavbe sa pokračovalo aj za dosť silných mrazov, ktoré boli v januári 1959. Murovali len žiaci – učni z Popradu – Veľkej. Jediným dospelým murárom bol Roth Martin, ktorý prevádzal odborné práce.

Pri dokončovacích prácach výstavby budovy školy

Budova základnej školy päťdesiatročná

Každé výročie nás núti k určitej rekapitulácii, k spomienkam. Päťdesiate výročie otvorenia priestorov novej budovy školy nám dáva príležitosť spomenúť si na vytváranie zmien podmienok vyučovacieho procesu, ktoré nastali vybudovaním novej školskej budovy, keď všetci žiaci obce, ale aj časť zo Spišského Štiavniku a Vernára našli jeden priestor na vyučovanie v jednej budove.

veľmi účinne pomáhali aj rodičia. Už cez prázdniny prichádzali pomáhať čistiť okná, dvere a ostatné práce sa konali v rámci brigádnickej pomoci ZRPŠ. Nezaostávali ani rodičia detí zo Spišského Štiavniku a z Vernára. Pri kolaudácii budovy, ktorá bola prevedená 26. septembra 1959, sa našlo až 82 závad.

Slávnostné odovzdanie sa konalo 27. septembra 1959 a pozvaní boli aj učiteľské zbory a riaditelia osemročných škôl z celého okresu, patronátne základy, ale aj nadriadené školské a politické orgány. Riaditeľ školy Anton Zalibera po prevzatí kľúčov mal krátky prejav, v ktorom hovoril, že je radosťou dojatý, keď môže dnes prevziať kľúče od novopostavenej školskej budovy. S tým ale

preberá aj určitú zodpovednosť za budovu, ktorú dostávajú žiaci, učители a občania.

Aj keď školská budova bola odovzdaná, vyučovať sa ešte nezačalo. Bolo potrebné odstrániť kolaudačné závary a škola nemala ešte školský nábytok.

Do nových priestorov budovy školy sa žiaci nastahovali až 9. novembra 1959. Žiaci si museli navykať na nové prostredie, museli zvykať novému spôsobu života v jednej budove. Učiteľia venovali sa so všetkou starostlivosťou vytváraniu nových návykov u detí. Zo začiatku aj pri všetkej starostlivosti škola zívala prázdnotou. Postupne však drobnou starostlivosťou život v škole radostne napredoval.

Spomienková slávnosť päťdesiatničky

V prvý novembrový piatok vedenie základnej školy v obci pripravilo pri príležitosti 50. výročia otvorenia nových priestorov budovy milú spomienkovú slávnosť, na ktorú pozvalo aj bývalých učiteľov tejto školy. Medzi hosťami sme mohli okrem riaditeľov susedných základných škôl vidieť aj zástupcu Prešovského samosprávneho kraja, a to podpredsedu Ing. Milana Barana a zástupkyňu školského úradu Mgr. Alenu Madzinovú.

Spomienková slávnosť sa začala o deviatej hodine v budove základnej školy, kde riaditeľka školy Mgr. Mária Škovierová privítala bývalých učiteľov a pozvaných hostí. Pre pozvaných tu bola aj možnosť pozrieť si triedy, ktoré na slávnosť vyzdobili žiaci s učiteľmi.

Po ďakovnej svätej omši v rímskokatolíckom kostole nasledovala slávnostná akadémia v kultúrnom dome obce.

Na tejto slávnostnej akadémii vo svojom príhovore starosta obce Ing. Martin Benko medzi inými poznatkami uviedol: „... nezistoval som počet učiteľov,

ktorí pôsobili na tejto škole. Uvediem však tých, ktorí počtom rokov pôsobenia si zaslúhujú aj náš obdiv. Sú to Alex Maník 45 rokov, Beáta Maníková 44 rokov, Ondrej Tkáč 39 rokov, Terézia Rothová 37 rokov, Mgr. Anna Liptajová a Marta Liptajová 35 rokov. Tu musím spomenúť aj pána Antona Zaliberu, ktorý dvadsať rokov pôsobil ako riaditeľ školy. Tieto mená sa spájajú aj s dobrými dosiahnutými výsledkami žiakov v recitácii, literárnej tvorbe, výtvarných súťažiach, olympiádach.“

Starosta obce vo svojom príhovore taktiež uviedol, že od roku 2002 prechodom kompetencií na obec sa datuje novodobá história školstva. Vyzval pedagógov a zamestnancov škôl, aby sa do budúcnosti stali nositeľmi dobrých vzájomných vzťahov a pochopení so zriaďovateľom. Len takýmto spôsobom sa podarí zabezpečiť potrebné finančné prostriedky nielen na zvýšenie technickej základne škôl (vybudovanie telocvične, ihriska s umelým trávnikom, prírodného klziska), ale aj zlepšenie odmeňovania pracovníkov.

Záverom starosta obce v mene obecného zastupiteľstva

ako aj v mene svojom poďakoval všetkým pedagogickým aj nepedagogickým zamestnancom, ktorí za päťdesiat rokov existencie školy nechali v nej časť svojho ja a prispeli svojím obetavým prístupom k celkovým hodnotovým výsledkom.

Pri tejto príležitosti bola „Cena obce“ odovzdaná: Alexovi Maníkovi, Marte Liptajovej, Beáte Maníkovej, Ondrejovi Tkáčovi, Mgr. Anne Liptajovej, Terézii Rothovej, Márii Králikovej a „Cenu starostu obce“ prevzali: Mgr. Mária Škovierová, Viera Krajčová, Mária Greňová, Anastázia Kopalová, Pavla Chovanová, Ondrej Villim.

Pre mnohých príjemným prekvapením bolo vystúpenie rómskych žiakov, ktorí pekným programom sa poďakovali svojim pedagógom. Pozdraviť päťdesiatničku prišiel aj folklórny súbor Lúčka a súbor z Vernára.

Do budúcnosti prajeme našej škole v ďalšej päťdesiatke mnoho úspešných a krásnych rokov, učiteľom talentovaných a vnímavých žiakov túžiacich po vzdelaní. Žiakom nadšených učiteľov a zlepšenie technického vybavenia školy.

Spoločenská kronika

V auguste až decembri
svoje jubileá oslavujú
50 rokov

Koky Ján, SNP 180
Ing. Sabo Jozef, Sládkovičova 550
Fašková Bernadeta, SNP 176
Husár Jozef, Budovateľská 542
Malatin Martin, Sládkovičova 440
Kolba Bernard, Budovateľská 502

60 rokov

Šimčáková Mária, SNP 112
Tokolyová Mária, Sládkovičova 540
Gažura Michal, Hviezdoslavova 261
Slavkovská Katarína, Štúrova 473
Malatin Ján, Štúrova 453
Pačanová Margita, Mlynská 232
Rusnačková Emília, Družstevná 396
Žiga Ondrej, Mlynská 226
Zajacová Magdaléna, Školská 468
Friedman Michal, SNP 163
Dický Štefan, Sládkovičova 532

70 rokov

Palguta Tibor, Sládkovičova 404
Čonka Július, SNP 217
Morongová Oľga, Štúrova 479
Stasová Mária, Štúrova 489
Čonka Ján, Mlynská 227
Kuklová Katarína, SNP 164
Raček Eduard, Sládkovičova 412
Jánosdeáková Alžbeta, SNP 138

75 rokov

Raček Pavol, SNP 120
Bednárová Zuzana, Hviezdoslavova
349
Kuklová Anna, SNP 47
Horváthová Mária, SNP 186
Horváth Ondrej, SNP 208
Maníková Beáta, Lúčna 498
Orolin Martin, Sládkovičova 403

80 rokov

Pittner Gejza, Dubiba 512
Uhrin Cyril, Družstevná 395

85 rokov

Rakociová Katarína, Štúrova 483
Husárová Katarína, SNP 48

90 rokov

Kolbová Mária, Budovateľská 502

Novorodenci

Denisa Čonková, Hviezdoslavova 248
Patrik Harvan, n Mlynská 232
Kristína Bangová, SNP 188

A kosodrevina rastie ďalej...

Vdp. Jozef Gallovič, terajší správca farnosti v Šali, vďačnej pamiatke na našich rodákov Martina Galloviča a Martina Gavaléra, ktorí v rokoch tak ťažkých pre kresťanskú vieru odovzdávali vo Vysokých Tatrách skupinkám mládeže posolstvo o Božej veľkosti a kráse, vydal knižnú publikáciu „Kamene budú kričať“.

Zozbieral rozprávania, príbehy a úvahy z tohto prostredia Tatier, v ktorých mnohí mladí ľudia upevňovali svoju vieru a vzájomnú lásku poučeniami z prírody i zo života. Do tohto príspevku sme vybrali úvahu o kosodrevine.

Kosodrevina

A na nej niekedy aj päť metrov snehu. A nezlomí sa. Na jar opäť zvíťazí. Vetvička po vetvičke sa oslobodzuje od snehovej tarchy. A ukáže sa ešte krajšia a silnejšia.

Ako prežila?

Úžasnou pružnosťou. Vie sa ohnúť a vie sa zohnúť... V duchovnom slovníku by sme

to mohli nazvať – pokora.

Lámu sa a padajú len tie stromy a ľudia, ktorí sa neradi dajú „ohýbať“ a neradi sa skláňajú pred niekým, kto je od nich väčší, ba aj Najväčší. A neradi sa zohýbajú k niekomu, kto je od nich menší, ale ich potrebujú...

Potom sú súci už len na oheň...

A kosodrevina rastie ďalej...

Záujemcovia môžu knihu „Kamene budú kričať“ nájsť v Obecnej knižnici, ale taktiež si ju môžu zabezpečiť do vlastnej knižnice. Bližšie informácie o zakúpení knihy vám podá na Obecnom úrade p. Alena Rothová, tel. č. 052/7883276.

ŠTOLCOVA HRANOVNICA

Druhý ročník recitačnej súťaže Štolcova Hranovnica zorganizovali učitelia ZŠ Hranovnica s finančnou podporou miestneho obecného úradu a ZRPŠ. Súťaž sa konala na počesť známeho slovenského jazykovedca, básnika a zberateľa ľudových rozprávok, profesora Jozefa Štolca, rodáka z Hranovnice. Súťaže sa zúčastnilo 21 žiakov zo škôl Hornádskej doliny. Dievčatá a chlapi z Vikartoviec, Spišského Bystrého, Spišského Štiavnicka a Hranovnice vytvorili svojimi vystúpeniami veľmi príjemnú atmosféru, zaujali porotu a divákov, a hlavne dokázali, že majú skutočný záujem o umelecké slovo, veď s viacerými z nich sme sa stretli v Hranovnici už po druhýkrát. Napríklad v kategórii próza - starší žiaci opäť zvíťazila Patrícia Neupauerová, v kategórii poézia Nikola Pitková, obe zo ZŠ Vikartovce. Zaujímavé výkony podali Adam Orolin, štvrták zo Spišského Bystrého a Adriana Koščáková, tretiačka z Vikartoviec. Veľmi pekne recitovali aj dievčatá zo ZŠ Hranovnica, najmä Daniela Pačanová, Klaudia Kokyová a Simona Kočková.

V kategórii poézia siahli recitátori po dielach osvedčených autorov. Zazneli básne Ráfusa, Janovica, Martákovcej. Netradičnejší bol výber ukážok prózy. Po ukončení súťaže víťazi získali diplomy a pekné knihy. Tí, ktorým sa darilo menej, dostali na pamiatku malé darčeky. Takže, ako povedal starosta obce Ing. Martin Benko, vyhrali vlastne všetci. Dôležité bolo, že žiaci mali radosť z vlastného výkonu, precítili krá-

su umeleckej reči, zdokonalili sa v sebahodnotení i hodnotení iných. Väčšina zo zúčastnených sa už teraz teší na ďalší ročník tejto súťaže.

Ďakujeme všetkým učiteľom, ktorí žiakov pripravovali. Veríme, že sa nám podarilo priblížiť našim žiakom krásnu myšlienku profesora Jozefa Štolca: „Jazyk náš materinský je najvernejším obrazom našej duše.“

PaedDr. Eva Villimová

Čakajú ich navyše preventívne prehliadky

Tak ako po minulé roky aj tohto Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ) obce bilancoval svoju činnosť za rok 2009 na výročnej členskej schôdzi, ktorá sa konala v druhú decembrovú sobotu, ako prvá organizácia obce. DHZ nielen počtom členov, keď v hodnotiacom roku evidoval 107 členov, z toho 28 žien, ale aj počtom organizovaných podujatí a počtom aktivít patrí k najlepším organizáciám v obci.

V hodnotiacej správe predseda DHZ František Jakubek poukázal, že v dnešnej unáhlenej a hektickej dobe je dosť ťažké vyžadovať od členov, aby sa ešte viac angažovali pre prácu v dobrovoľnom hasičskom zbore, keď pre každého je hlavnou prioritou zabezpečiť si prácu a ako zarobiť. Vyzval však členov, aby si každý sám prehodnotil prístup k práci v organizácii, čo urobil, koľko urobil, kde zanedbal svoje povinnosti a čo mohol urobiť lepšie.

V roku 2009 došlo k zníženiu členskej základne, pretože odhlásilo sa desať členov a jeden zomrel (K. Šavel), ale pristúpili len štyria Radovan Sedmák, Ján Smolár, Vladimír Noga a Martina Králiková. Svoju základnú povinnosť zaplatiť členskú známku si nespĺnilo šesťnásť členov.

Predseda DHZ zhodnotil aj spoluprácu s obcou. Vzťahy so starostom ako aj s poslancami hodnotil ako dobré, aj keď sa nespĺnili vždy všetky požiadavky, ako to bolo

aj v prípade o poskytnutie finančného príspevku vo výške 2 000 € na zakúpenie plechu pre zastrešenie ostatnej plochy v areáli Lúčka. Taktiež by nezaškodilo viac morálnej podpory od poslancov, a to svojou prítomnosťou na usporiadaných podujatiach. Veľmi dobre bola zhodnotená spolupráca s miestnym Urbariátom, Propopulom, Poľnohospodárskym družstvom a inými právnickými a fyzickými subjektmi v obci, ktorí pomáhajú DHZ materiálno ale aj finančne.

V správe bolo poukázané na zlú situáciu pri odbere požiarnickej tlačie, keď sa odoberajú len tri výtlačky, a to pri takomto počte členov je veľmi málo. Túto tlač by mali odoberať hlavne funkcionári, lebo je tam množstvo cenných informácií potrebných k práci v zbore, plánu školenia, výcviku, metodika jednotlivých cvičení a mnohé iné.

Na výročnej schôdzi bol hodnotený aj družobný styk s hasičmi z Teplého Vrchu okres Rimavská Sobota, ktorý je zameraný

na účasť v hasičských súťažiach. Účinkovanie našich družstiev ani tohto roku neoslabilo a dosiahli slabšie umiestenie, keď prvé mužstvo skončilo na siedmom mieste a druhé družstvo na dvadsiatom druhom mieste. Začína sa však rozvíjať spolupráca s hasičmi zo Stratenej. Predsedu ako aj ostatných členov potešila aj ich účasť na výročnej členskej schôdzi, ale aj ich brigáda v areáli Lúčka. Nedotiahnutá je však plánovaná spolupráca s hasičmi z Českej republiky.

Činnosť DHZ má široké spektrum. V roku 2010 budú vykonávať preventívne prehliadky v obci, v malých prevádzkach, ktoré nespádajú pod štátny dozor. Neľahká bude kontrola hlavne v rómskych osadách, kde sa očakávajú zistenia veľkého počtu nedodržania protipožiarneho opatrení.

Tohto roku sa stali už po tretíkrát po sebe víťazmi futbalového turnaja O pohár predsedu DHZ Spišské Bystré. Okrem úpravy výcvikového areálu na Lúčke sa členovia zúčastnili aj na brigádach a získané finančné prostriedky sa použili na zakúpenie výzbroje a výstroja.

Aj v tomto roku sa DHZ s dvomi hasičskými družstvami mužov zúčastnili na XV. ročníku okresnej hasičskej ligy. V tejto súťaži sa družstvám najlepšie darilo v domácom prostredí, keď skončili na druhom resp. šiestom mieste. Zlé umiestenia dosiahli na súťažiach v Spišskom Bystrom, Šuňave a Batizovciach, keď skončili až v druhej polovici súťaží. Výborné výkony dosahovali družstvá v nočných súťažiach, keď prvé družstvo sa stalo víťazom v Hranovnici a Spišskom Bystrom.

Previerkou pripravenosti bola represívna činnosť 1. mája 2009, keď družstvá boli povolané k lesnému požiaru pri Tesnине, kde sa voda tlačila s CAS 32 a doplňovanie bolo realizované z potoka Vernárka za pomoci PS 12. Tento zásah preveril ľudí aj techniku, veď trval od poobedia až do neskorých nočných hodín. Boli tam dve desiatky našich členov.

V závere výročnej schôdze predseda všetkým poďakoval za prácu, ktorú členovia vykonali pre DHZ, za čas, ktorý pri tom obetovali a hasičským družstvám za dobrú reprezentáciu nielen DHZ, ale aj obce a za výsledky dosiahnuté na športovom poli. Poprial všetkým členom do nového roku veľa zdravia a Božieho požehnanie, aby dobrovoľná práca v DHZ ich bavila a uspokojovala pri naplňovaní hesla "Boha chváľme, vzájomne si pomáhajme".

Spoločenská kronika

- Jakub Bobovský, Hviezdoslavova 296
Alex Harvan, SNP 208
Lukáš Žiga, Hviezdoslavova 251
Jabub Čonka, Mlynská 585
Nikola Pačanová, Hviezdoslavova 251
Laura Malatinová, Sládkovičova 421
Dominik Valluš, Sládkovičova 435
Marek Slavkovský, SNP 50
Natalia Čonková, Mlynská 585
Marián Nagy Pál, SNP 121
Peter Pačan, Mlynská 231
Viktória Hrobárová, Mlynská 225
Bronislava Palgutová,
Hviezdoslavova 281
Daniela Kočková, SNP 200
Martin Bango, Mlynská 585
Radoslav Šarišský,
Hviezdoslavova 251
Tomáš Harvan, Hviezdoslavova 256
Mária Dirdová, Hviezdoslavova 251
Daniela Čonková, Mlynská 236
Martina Žigová, Hviezdoslavova 246
Veronika Gáborová,
Hviezdoslavova 246
Edita Kolušová, Štúrova 488
Peter Horváth, SNP 217
Laura Čonková, Mlynská 244
Aneta Pačanová, SNP 203
Martin Pačan, SNP 204
Alexandra Račeková,
Hviezdoslavova 330
Nikola Horváthová, SNP 204
Viktória Chromá, Rovná 11

Na večný odpočinok sme odpredali

6. augusta 2009 Barboru Šoltýsovú vo veku 80 rokov
21. augusta 2009 Róberta Gavaléra vo veku 83 rokov
5. septembra 2009 Štefana Kušnierika vo veku 51 rokov
25. septembra 2009 Zuzanu Benkovú vo veku 70 rokov
16. novembra 2009 Jána Kolbu vo veku 69 rokov
17. novembra 2009 Štefana Valluša vo veku 94 rokov
28. novembra 2009 Annu Šándorovú vo veku 56 rokov
7. decembra 2009 Stanislava Horvátha vo veku 8 rokov
22. decembra 2009 Jozefa Uhrina vo veku 88 rokov

Zo života našej obce

Účastníci Miništranského futbalového turnaja

7. ročník Púte Kráľovskou cestou – svätá omša na Smrečínach

Rodičia s deťmi materskej školy pri opekačke

Z vystúpenia Tepličanky na stretnutí s dôchodcami

Súbor Líčka na vystúpení k 50. výročiu ZŠ

Vystúpenie rómskych žiakov k 50. výročiu ZŠ